

HØRING – LOVNORMER FOR NIFs ORGANISASJONSLEDD

1. Innledning

For å sikre at organisasjonsleddenes lover er i samsvar med NIFs regelverk, vedtar Idrettsstyret lovnormer som organisasjonsleddene må følge, jf. NIFs lov § 4-4 c). På Idrettstinget 2021 ble det vedtatt lovendringer som innebærer at lovnormene må oppdateres.

2. Henvisninger til bestemmelser i NIFs lov

Gjeldende lovnormer inneholder bestemmelser som i stor grad er direkte gjengivelse av bestemmelser i NIFs lov. I de fremlagte forslagene til nye lovnormer foreslås det at dette i stedet erstattes med henvisninger til de enkelte bestemmelsene i NIFs lov. Dette er begrunnet med følgende:

- De enkelte organisasjonsleddene må oppdatere egne lover når det skjer endringer i NIFs lovnormer. Denne prosessen påfører både det enkelte organisasjonsledd, og ikke minst idretten samlet, en forholdsvis betydelig arbeidsbelastning.
- Dersom organisasjonsledd ikke foretar oppdatering i samsvar med NIFs lovnorm forholdsvis raskt etter at lovendringene er trådt i kraft, vil de ha lover som verken er i samsvar med lovnormene eller med NIFs lov, og som derfor er misvisende.
- Behovet for å ha en lov som i fulltekst gjengir store deler av NIFs regelverk anses å være mindre som følge av digitaliseringen. Fra og med 01.01.22 vil NIFs lov bli publisert på NIFs hjemmeside på en annen måte enn i dag, slik at organisasjonsledd som publiserer sine lover digitalt, vil kunne lenke direkte fra egen lov til relevante bestemmelser i NIFs lov.
- De enkelte bestemmelsene i NIFs lov vil kunne suppleres med lovkommentar, veiledere, relevant praksis, uttalelser fra lovutvalget mv. Ved at egen lov lenker til den enkelte bestemmelse i NIFs lov, vil organisasjonsleddene og medlemmene få en langt bedre tilgang på korrekt og oppdatert informasjon enn ved å ha teksten kopiert inn i egen lov.
- En henvisning til at det er NIFs lov som gjelder, vil også kunne bidra til større bevissthet om at det er Idrettstinget som vedtar lover som forplikter hele organisasjonen, og en unngår tvil om hvilke bestemmelser som kan endres av et organisasjonsledd selv, og hva som er ufravikelige fellesbestemmelser.

Det er store forskjeller på de ulike organisasjonsleddene, både med tanke på hvor mye av virksomheten til den enkelte type organisasjonsledd som allerede er regulert i NIFs lov, og hvilke forutsetninger det enkelte organisasjonsleddet selv har for å oppdatere egen lov fortløpende ved endring i NIFs lovnorm. I forslagene som er utarbeidet, vil det i lovnormene for idrettslag, idrettsråd og idrettskretser i stor grad bli benyttet henvisninger. Dette skyldes at disse organisasjonsleddene er mer regulert av bestemmelser i NIFs lov. For særforbund inneholder NIFs lov mindre grad av regulering. Særforbund har, som høyeste faglige myndighet innenfor sine idretter, også et behov for å regulere andre forhold enn øvrige

organisasjonsledd, noe som forutsetter at lovnormen tilrettelegger for stor fleksibilitet til selv å legge inn bestemmelser i egen lov. Særkretser/regioner er i en særstilling. Det følger av NIFs lov at den lovnormen som Idrettsstyret vedtar, kun er et utgangspunkt for den lovnormen som særforbundet selv skal vedta for egne særkretser/regioner. Dette innebærer at alle særforbund som har regionale ledd, selv må innta egne bestemmelser for sine særkretser/regioner i den lovnormen særforbundet vedtar for disse.

3. Øvrige endringsforslag

I tillegg til henvisningene nevnt over, er det gjort noe opprydding og redigering i samtlige lovnormer.

For noen lovnormer er det også foreslått enkelte materielle endringer, som høringsinstansene oppfordres til å kommentere særlig:

- For idrettslag:
 - Lovnorm for idrettslagsallianser foreslås integrert i lovnorm for idrettslag.
 - Det er foreslått endringer i bestemmelsen om grupper i idrettslag for å gi større fleksibilitet til idrettslagene.
- For idrettslag og idrettsråd:
 - Kravet til når styret skal avholde møte, er foreslått endret fra minst to styremedlemmer til 1/3 av styremedlemmene.
- For idrettslag, idrettsråd og særforbund:
 - Styrets oppgaver er foreslått endret ved at styrets forvaltnings- og tilsynsansvar er fremhevet.

4. Øvrige forhold det bes om høringsinstansenes syn på

4.1 Lovnorm for idrettslag

4.1.1 Til § 2 (2) - Omtale av særkretser i lovnormen

Det bes om høringsinstansenes syn på om særkretser skal omtales i lovnormen, og i så fall på hvilken måte.

4.1.2 Til § 10 - Begrepsbruk

Under oppstillingen av årsmøtets oppgaver brukes både «godkjenne», «behandle», «fastsette» og «beslutte». Det bes om høringsinstansenes syn på om det er behov for å vurdere, og eventuelt endre, begrepsbruken i oppstillingen over årsmøtets oppgaver.

4.1.3 Til § 10 nr. 14 - Antall tillitsvalgte som skal velges

Med unntak av kontrollutvalg, der det skal velges minst 1 leder og 1 medlem, oppstiller ikke NIFs lov noen krav til antall tillitsvalgte som skal velges til ulike tillitsverv. Utkastet er basert på samme antall tillitsvalgte som i gjeldende lovnorm. Det bes om høringsinstansenes syn på om det skal fastsettes minimumsantall for medlemmer til styre, kontrollutvalg og valgkomité, eller om dette, bortsett fra det lovpålagte kravet for kontrollutvalg, er noe idrettslagene selv bør kunne bestemme.

4.1.4 Til § 10 andre avsnitt– Enkeltvis valg av tillitsvalgte i idrettslag

Trøndelag idrettskrets har foreslått at lovnormen for idrettslag endres, slik at alle tillitsvalgte velges enkeltvis. I dag er det kun ledere og nestledere som velges enkeltvis, mens øvrige velges samlet. Begrunnelsen fra Trøndelag idrettskrets er:

«Tilbakemeldinger fra mange av våre idrettslag er at man i praksis ikke gjør det slik som dagens lovtekst sier. Idrettslagene opplever at enkeltvis valg er mest oversiktlig, og det styrker også medlemmenes mulighet i forhold til å stemme på «sin(e)» kandidat(er). I stedet for at man reelt sett bryter NIFs lov ønsker vi at loven skal tilpasses idrettslagenes praksis. Det er derfor ønskelig å lovfeste denne løsningen.»

Det bes om høringsinstansenes syn på om det er ønskelig at tillitsvalgte i idrettslag skal velges enkeltvis.

4.1.5 Til § 15 (4) - Oppløsning, utmelding mv.

Forslaget er basert på den endring av § 10-2 i NIFs lov som ble vedtatt på det ekstraordinære idrettstinget 16.-17. oktober 2021.

4.1.6 Representasjonsrett

Lovnormen inneholder ingen henvisning til representasjonsretten, som er omtalt i NIFs lov § 10-3. Det bes om høringsinstansenes syn på om lovnormen bør inneholde en slik henvisning.

4.2 Lovnorm for idrettskretser

4.2.1 Til bl.a. §§ 2 til 7 - Fellesbestemmelser fra NIFs lov kapittel 2

Det foreslås at lovnorm for idrettskretser inneholder samme henvisninger til fellesbestemmelser i NIFs lov som øvrige lovnormer. Det bes om høringsinstansenes syn på dette.

4.2.2 Representasjonsrett

Lovnormen inneholder ingen henvisning til representasjonsretten, som er omtalt i NIFs lov § 10-3. Det bes om høringsinstansenes syn på om lovnormen bør inneholde en slik henvisning.

4.3 Lovnorm for særforbund

4.3.1 Til § 13 nr. 14 - Antall tillitsvalgte som skal velges

Med unntak av kontrollutvalg, der det skal velges minst 1 leder og 1 medlem, oppstiller ikke NIFs lov noen krav til antall tillitsvalgte som skal velges til ulike tillitsverv i et særforbund. I gjeldende lovnorm er det ikke angitt noe minstetall for styret, men for valgkomiteen er det angitt at den må bestå av leder, minst 2 medlemmer og minst 1 varamedlem. I utkast til ny lovnorm er det ingen minstekrav med unntak av kontrollutvalget, som har et lovpålagt minstekrav. Det bes om høringsinstansenes syn på om det skal oppstilles et minstekrav for valgkomiteer i lovnormen.

4.3.2 Representasjonsrett

Lovnormen inneholder ingen henvisning til representasjonsretten, som er omtalt i NIFs lov § 10-3. Det bes om høringsinstansenes syn på om lovnormen bør inneholde en slik henvisning.

4.4 Lovnorm for særkretser og regioner

Alle særforbund som har særkretser/regioner skal selv vedta egne lovnormer for sine særkretser/regioner. Dette fremgår av NIFs lov § 7-3.

Det er utelukkende opp til særforbundet selv å beslutte om det ønsker å være organisert med særkretser/regioner. Særforbundet står fritt til å opprette, slå sammen og oppløse særkretser og regioner, og står fritt til selv å bestemme hvilke oppgaver særkretsen/regionen og dets styrende organer skal ha.

I gjeldende lovnorm fremgår dette eksplisitt, ved at lovnormen ikke inneholder noen krav til hva særkretsen/regionens oppgaver skal være, jf. § 3 innledningsvis som lyder «*Særkretsen skal [legg inn særkretsens oppgaver, f.eks. (...)].*». På tilsvarende måte inneholder gjeldende lovnorm heller ingen krav til hva kretsstyrets oppgaver skal være, jf. § 21 (2) innledningsvis som lyder «*Styret skal [beskriv styrets oppgaver, f.eks. (...)].*»

Praksis fra organisasjonen viser at eksemplifiseringen i de to paragrafene nevnt over kan misforstås dithen at Idrettsstyret, gjennom vedtakelsen av lovnormen, har oppstilt bestemte krav til særkretsen/regionens oppgaver og kretsstyrets oppgaver. Eksemplene er derfor foreslått fjernet fra lovnormen. Dette vil gi det enkelte særforbund et incitament til selv å regulere hva det anser skal være særkretsen/regionens oppgaver og kretsstyrets oppgaver.

Det er også helt opp til særforbundet om det i den lovnormen særforbundet selv vedtar for egne særkretser/regioner, skal angis et minstekrav til antall tillitsvalgte, eller om det skal være opp til særkretsen/regionen å selv bestemme antallet (med unntak av kontrollutvalg som har et lovbestemt antall) eller om særforbundet angir det eksakte antallet som skal velges i alle særkretser/regioner.

Videre er det opp til særforbundet å fastsette om representasjonsregelen i § 12 (2) b) skal være lik for alle de særkretser/regioner som er tilsluttet særforbundet, eller om den enkelte særkrets/region fritt skal bestemme innholdet i representasjonsbestemmelsen.

Særforbundet kan også beslutte om de tillitsvalgte skal velges enkeltvis eller samlet, jf. § 13, eller om den enkelte særkrets/region skal bestemme dette selv.

Videre er det opp til særforbundet å beslutte om særkretsen/regionen skal ha andre tingvalgte organer enn styre og kontrollutvalg. Det er f.eks. ikke et krav etter NIFs lov å ha en valgkomité, selv om dette er noe NIF generelt anbefaler. Særforbundet kan også beslutte om særkretsen/regionen skal kunne ha andre tingvalgte organer enn styre, kontrollutvalg og valgkomité.

Som for de øvrige lovnormene, bes det også om høringsinstansenes syn på om det bør inntas en henvisning til NIFs lov § 10-3, som regulerer representasjonsretten.

4.5 Lovnorm for idrettsråd

4.5.1 Til § 11 (2) b) – Innholdet i representasjonsregelen

Det bes om høringsinstansenes syn på om representasjonsregelen i § 11 (2) b) skal være lik for alle idrettsråd, eller om det, som i dag, skal være opp til det enkelte idrettsråd å bestemme fritt innholdet i representasjonsbestemmelsen.

4.5.2 Til § 12 nr. 13 - Antall tillitsvalgte som skal velges

Med unntak av kontrollutvalg, der det skal velges minst 1 leder og 1 medlem, oppstiller ikke NIFs lov noen krav til antall tillitsvalgte som skal velges til ulike tillitsverv i et idrettsråd. Utkastets § 12 nr. 13 er basert på samme antall tillitsvalgte som i gjeldende lovnorm. Det bes om høringsinstansenes syn på om det skal fastsettes minimumsantall for medlemmer til styre, kontrollutvalg og valgkomité, eller om dette, bortsett fra det lovpålagte kravet for kontrollutvalg, er noe idrettsrådene selv bør kunne bestemme ev. om det i lovnormen skal angis et eksakt antall som skal velges i alle idrettsråd.

Det bes om høringsinstansenes syn på om de tillitsvalgte skal velges enkeltvis eller samlet, jf. § 12 nr. 13 annet avsnitt, eller om det enkelte idrettsråd fritt skal bestemme dette selv.

4.5.3 Til § 14 – Tingvalgte organer

Det bes om høringsinstansenes syn på om idrettsrådene skal kunne ha andre tingvalgte organer enn styre, kontrollutvalg og valgkomité, jf. § 14.

4.5.4 Representasjonsrett

Som for de øvrige lovnormene, bes det også om høringsinstansenes syn om på om det bør inntas en henvisning til NIFs lov § 10-3, som regulerer representasjonsretten.